

ANAMNEES

Haiglasse saabumise põhjus:

Varasem haiglakogemus: puudub, positiivne, negatiivne (milles seisneb)

Kaasuvad haigused, eelnevad operatsioonid:

Regulaarselt kasutatavad ravimid:

Allergia: ei tea olevat; esineb, aga ei tea, mille suhtes; esineb (keskkonnategurid – tolm, õietolm, tolmulestad, hallitusseente eosed; loomad – loomakarvad, linnusuled; kemikaalid – seep/pesupulber, lõhnaõli, putukamürk, muu; ravim(id); metall; kumm; UV-kiired; muu
Allergia avaldub: silmade sügelemine, vesine nohu, aevastamine, kontaktdermatiit, anafülaksia, muu.

Teadvus: selge, somnolentne, ei orienteeru ajas/kohas/isikus, teadvuseta, reageerib häälele, ei reageeri häälele, reageerib puudutusele, ei reageeri puudutusele

Suhtlemine: suhtluskeel - eesti, vene, soome, inglise, muu; kõne - selge, ebaselge, ei räägi, kogelemine, iseärasustega; väljendusviis - kirjutamine teadete edastamiseks, viipekeel, huultelt lugemine, pimedate kiri, mürgid/žestid/helid, suhtlustabel/tahvel, muu.

Hingamine ja südametegevus: hingamissagedus x min, hingeldus, hüperventilatsioon, hüpoventilatsioon, kõrvahelid hingamisel, köha, eritised – röga, veri, muu; südametegevus - vererõhk mm Hg paremal käel, vererõhk mm Hg vasakul käel, pulsisagedus x min, SpO₂, südamestimulaator.

Valu hindamine: valu tugevus valuskaalal 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10/ puudub (0), nõrk (1-3), keskmine 4-6), tugev (7-9), väljakannatamatu(10); asukoht; iseloom – terav, torkav, lõikav, tuikav, tuim, muu; ajaline korrapärasus – hommikul, lõunal, õhtul, öösel, enne sööki, pärast sööki; esilekutsuvad faktorid – füüsiline pingutus, närveerimine, söömine, suitsetamine, alkoholi tarbimine, muu; eelnev kogemus – ei, jah; leevendusvõtted – asendiravi, masseerimine, liikumine, ravim, muu.

Nägemine: korras, vaegnägija paremast silmast, vaegnägija vasakust silmast, pime paremast silmast, pime vasakust silmast, ülitundlikud silmad, vaatevälja ahenemine, värvipimedus, kanapimedus, kahelinägemine, eritised – veritsus paremast silmast, veritsus vasakust silmast, mäda paremast silmast, mäda vasakust silmast; prillid, kontaktläätsed, parema silma protees, vasaku silma protees, parema silma implantaat, vasaku silma implantaat,

Kuulmine: korras, vaegkuulja paremast kõrvast, vaegkuulja vasakust kõrvast, kurt paremast kõrvast, kurt vasakust kõrvast, kohin paremas kõrvas, kohin vasakus kõrvas; eritised - veritsus paremast kõrvast, veritsus vasakust kõrvast, mäda paremast kõrvast, mäda vasakust kõrvast; parema kõrva kuulmisaparaat, vasaku kõrva kuulmisaparaat, parema sisekõrva implantaat, vasaku sisekõrva implantaat.

Füüsiline aktiivsus: liigub iseseisvalt, liikumine piiratud – istub, istub toe najal, lamab, vajab abi asendi muutmisel, vajab abi püsti tõusmisel, vajab abi pikali heitmisel; liikumist mõjutavad – tahtlike liigutuste täielik puudumine, tahtlike liigutuste osaline puudumine, koordineerimata liigutused, treemor, spasmid, lihasrigiidsus, parema poole hemiparees, vasaku poole hemiparees, parema poole hemipleegia, vasaku poole hemipleegia, ülajäsemete paraparees, alajäsemete paraparees, ülajäsemete parapleegia, alajäsemete parapleegia, tetrapleegia, tetraparees, lihaste spastilisus, tõmbused/tikid, tasakaaluhäired, amputeeritud parem jalg, amputeeritud vasak jalg, amputeeritud parem käsi, amputeeritud vasak käsi, liigete liikumisulatus piiratus paremal kehapoolel – kael, käsi, käelaba, jalg, jalalaba, liigete liikumisulatus piiratus vasakul kehapoolel – kael, käsi, käelaba, jalg, jalalaba, rühihäired – puuduvad, küfoos, lordoos, skolioos; puusaprotees, põlveprotees, õlaprotees, muu, kepp/kepid, kark/kargud, ratastool, tugiraam, rulaator, voodi äärised - päeval, öösel, pidevalt. Tervisesport: jooksmine, rattasõit, kepikõnd, jalutamine, ujumine, suusatamine, jõusaal, aeroobika, muu; mitu korda päevas, nädalas, kuus; mitu minutit, tundi korraga, tegelenud mitu nädalat, kuud, aastat.

Vaimne tervis: kontaktivõime - hea, puudulik; psühhomotoorne aktiivsus - rahutus, aeglus; meeleolu – normaalne, alanenud, kõikuv, ärritunud, ärev; tähelepanu – korras, häirunud; arusaamine; mäluhäired – probleem lähimäluga, probleem kaugmäluga; mõtlemine.

Nahk ja limaskestad: korras, aneemiline, tsüanootiline, ikteeriline, kuiv, ketendav, lööbeline, põletikuline, hematoomid, haavad, haavandid, lamatised, armid, tursed, sügelised, täid, muu; survet leevendavad vahendid istumisel, survet vähendavad vahendid lamamisel, asendivahetus mitme tunni järel, haavasidemete kasutamine.

Söömine ja joomine: neelamine – vaba, takistatud, valulik, aspiratsiooni oht, ei neela; söömist mõjutavad tegurid – isutus, iiveldus, oksendamine, puudulik hammastus, vale hambumus, hambutus, toiduainetetalumatus, lemmiksöök, lemmikjook, toidud, mis ei maitse, haigus on mõjutanud söögiisu ei, jah, kuidas?; dieet – tavaline, taimetoitlane, piimavaba, suhkruvaba, püreeritud, valguvaene, valgurikas, rinnapiim, imikutoit, sonditoit, vedel toit, mage toit, puriinivaene toit, kiudaineterikas, jäägivaene, gluteenivaba, muu; toitumisviis – toidukordade arv päevas, kalorige hulk ööpäevas kcal, vedelikutarbimine ööpäevas ml, parenteraalne toitmine, sondiga toitmine – nasogastraalsond, gastrostoom, jejunostoom, muu, toidusütlaga suukaudne toitmine, lisatoit toidukordade vahel, programm kehakaalu langetamiseks, programm kehakaalu suurendamiseks; vajab abi söömisel, joomisel, vajab toitmist.

Eritamine: urineerimine – probleemideta, muutused värvuses, lõhnas, saagenenud urineerimine, valulikkus urineerimisel, põietühjendamisraskus, hematuuria, raskendatud urineerimise alustamine, vähenenud uriinivool, uriinipeetus, inkontinents, düsuuria, enurees; defekatsioon – probleemideta, sagedus, kogus, värvus, lõhn, konsistents, viimane iste, regulaarne sooletühjendamine, kõhukinnisus, kõhulahtisus korda päevas, roojamasside peetumine, valulikkus, meteorism; lahtistite kasutamine mitu korda nädalas, kuus; klistiirid mitu korda nädalas, kuus; põietreeningu programm, uriinikoguja (kondoom), püsikateeter, epitsüstostoom, urostoom, enesekateteriseerimine, kasutab potitooli, siibrit, uriinipudelit, mähkmeid, kaitsepükse.

Isiklik puhtus ja riietumine: pesemine - teostab iseseisvalt, vajab abi hommikutualeti tegemisel, vajab abi õhtutualeti tegemisel, vajab abi peapesemisel, vajab abi juuste kammimisel, vajab abi vannitamisel, vajab abi suu ja hammaste hooldamisel, vajab abi proteeside hooldamisel; riietumine – teostab iseseisvalt, vajab abi riietumisel, vajab abi riiete nõõpimisel; vajab abivahendeid.

Kehatemperatuur: kõrvalekalded normist – ei, jah; tavapärane kehatemperatuur, alanenud kehatemperatuur, kõrge kehatemperatuur, higistamine, külmetavad ülajäsemed, külmetavad alajäsemed.

Magamine: probleemideta, une pikkus mitu tundi järjest, unetus, uinumisraskused, tavalisest pikem uneaeg, tavalisest lühem uneaeg, katkendlik uni; iseärasused – norskamine, uneapnoe, unesrääkimine, uneskäimine; uinutite tarvitamine mitu korda nädalas, kuus.

Seksuaalsus: Menarche algus kui vanalt; menstruatsioonitsükkel – regulaarne mitu päeva, ebaregulaarne, menopaus - aeg viimasest menstruatsioonist; rasestumisvastaste vahendite kasutamine – kalendermeetod, katkestatud suguühe (*coitus interruptus*), kondoom, antibeebipillid, emakasisene vahend (ESV) kaua kasutatud, sterilisatsioon; viljatusega kaasnev ravi - ovulatsiooni stimulatsioon, IUI (intaruteriinne inseminatsioon); olen võimeline tundma ennast mehana, olen võimeline ereksiooni saama ja seda hoidma; põetud sugulisel teel levivad haigused – trihhomonoos, klamüdioos, gonorröa, muu; voolus - valkjas limane, valkjas vahutav, limane mädane, kollakasmädane, veresegune, verine, halvalõhnaline; välimuse moonutused – eemaldatud rind, kondüloomid, stoom, muu.

Sünnitusabi anamnees: rasedus - spontaanne viljastumine, IVF; emakaväline rasedus – laparoskoopia, metotrexat; sünnitus(ed) - lapse täpne sünniaeg; sünnitusviis - normaalne vaginaalne, tuharseisusünnitus, vaakumsünnitus, tangisünnitus, keisrilõige; abort/abordid - kirurgiline teostatud millal, medikametoosne teostatud millal, iseeneslik - millal, millises raseduse suurus;

Suremine: hirm ja ängistus – puudub, seoses haigusega, seoses hospitaliseerimisega, seoses üksindusega; pikaleveniva surmaga kaasnev masendus; arusaam surmast ja suremisest; teadmised ja teadlik olemine lähenevast surmast; leppimine surmaga; kas olulised isikud teavad prognoosi; läheneva surma korral soovib viimased elupäevad veeta – kodus, haiglas, hooldusasutuses; organite loovutamine – olen sellele mõelnud, ei ole sellele mõelnud, olen valmis seda tegema, ei ole valmis seda tegema.

Sotsiaalne anamnees: töötab, õpib, kodune, käib lasteaias, töötu, pensionär, töövõimetu, ülalpeetav; elab - üksi, abikaasaga, sugulase(te)ga, lähedase(te)ga; elamistingimused – mitmes korrus, mugavustega oma maja, mugavusteta oma maja, mugavustega korter, mugavusteta korter, sotsiaalmaja, hooldekodu, lastekodu, kindla elukohata; lift – jah, ei; kaldtee – jah, ei; koduloom(ad)/lemmikloom(ad) – jah, ei; hobid/ harrastused.

Sotsiaalne toimetulek: sotsiaalhooldaja, koduõde, muu; palk, pension, stipendium, toetus(ed), muu.

Terviseriskid: KMI; ülekaalulisus, alakaalulisus, kaalu juurdevõtmine kg millise aja jooksul, kaalulangus kg millise aja jooksul; suitsetamine - mitu sigaretti päevas, nädalas, kuus; alkoholi tarbimine – lahja alkohol, kange alkohol, kui palju, mitu korda nädalas, kuus; uimastite – nimetus, tarbimine nädalas, kuus; ravimite tarbimine, mida pole arst määranud – nimetus, mitu korda päevas, nädalas, kuus; elukeskkonna temperatuur; töökeskkonna ohutegurid – füüsilised, keemilised, bioloogilised, füüsilised, psühhosotsiaalsed.

EPIKRIIS

Sisaldab hinnangut patsiendi tervislikule seisundile ja toimetulekule, kokkuvõtet osutatud õendusabist, terviseriskidest (õendusprobleemid) ja soovitusi edasisteks tegevusteks. Andmed epikriisi saadakse anamneesist, jälgimislehel, ravilehel ja õendusplaanist. Nendele lisandub patsiendiõpetus, s.o soovitus edaspidiseks.

Patsiendiõpetus: patsiendile, patsiendi lähedas(t)ele; toimetulek – hügieeni teostamine, abivahendite kasutamine, stoomide, drenide, kateetrite, kanüülide hooldus, haavade/haavandite/lamatiste hooldus, invasiivsete protseduuride teostus; elustiil – suitsetamisest loobumine, alkoholi tarbimisest loobumine, uimastite tarbimisest loobumine, toitumine, füüsiline aktiivsus, seksuaalelu, stressijuhtimine; ravimid – ravimite kasutamine, ravimite manustamine, ravimite võimalikud kõrvaltoimed, toimetulek ravimite kõrvaltoimete korral; sotsiaalabi- ja õenduabiteenuse kasutamise võimalikkus.

Töörühm Patsiendi terviseriskide hindamine ja dokumenteerimine

Anamneesi ja epikriisi valmimisel lähtuti olemasolevast seadusandlusest sotsiaalministri määrus nr 76, mis sätestab õendusloo kanded ja haiglates kasutusel olevast dokumentatsioonist. Lisaks sellele kasutati tervishoiu kõrgkoolide õppematerjali ja tõenduspõhist erialakirjandust. Parima tulemi saavutamiseks kaasati valmimisprotsessi oma ala asjatundjaid. Igal töörühma liikmel lasus ka kohustus vajadusel konsulteerida asjatundjatega oma asutuses. Seega on tulemiga tutvunud ja omapoolseid parandusettepanekuid esitanud sisulise poole pealt oma eriala asjatundjad erinevates tervishoiu- ja õppeasutustes ning vormilise poole pealt eHL-ga tegelevad isikud SA Tartu Ülikooli Kliinikumis. Heakskiidu on andnud Eesti Õdede Liit, kes esitab dokumendi ka sotsiaalministri määruse nr 76 muudatuste sisseviimiseks. See tagab ühtsed dokumentatsiooninõuded vabariigis, mille tulemina kogutakse patsiendi andmeid ja edastatakse neid patsiendile endale ning teistele tervishoiuasutustele ühtsetel alustel. Viimane loob aga head võimalused patsientide järjepidevaks adekvaatseks raviks ja patsiendiõpetuseks.